

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Smiltenes novada pašvaldībai
nosūtīšanai e-adreses elektroniskajā sistēmā

Lēmums

Rīgā, 24.11.2025.

Nr. 1-2.3/42-DVI

*Par Datu valsts inspekcijas 2025. gada 22. septembra
lēmuma Nr. 2-2.2/44 apstrīdēšanu*

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) saņemts Smiltenes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2025. gada 22. oktobra iesniegums “Par Datu valsts inspekcijas direktora vietnieces L. Dilbas 2025. gada 22. septembra lēmuma Nr. 2-2.2/44 “*Par korektīvā līdzekļa piemērošanu*”” apstrīdēšanu (lietas Nr. L-2-6/5967)” (Inspekcijā reģistrēts 2025. gada 23. oktobrī ar Nr. 7-4.2/332-S) (turpmāk – Sūdzība), ar kuru tiek apstrīdēts Inspekcijas 2025. gada 22. septembra lēmums Nr. 2-2.2/44 “Par korektīvā līdzekļa piemērošanu” (turpmāk – Lēmums).

[2] Izvērtējot Sūdzībā minēto un Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] 2024. gada 12. novembrī no Pašvaldības saņemts paziņojums par personas datu aizsardzības pārkāpumu. Saskaņā ar Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ZZ Dats”, reģistrācijas numurs 40003278467 (turpmāk – SIA) sniegto informāciju Pašvaldībai, laika posmā no 2024. gada 29. oktobra līdz 2. novembrim nenoskaidrotām personām bija izdevies no vairākām interneta vietnēm nelikumīgi piekļūt Vienotās pašvaldību sistēmas (turpmāk – Sistēma) atsevišķām datubāzēm un iegūt šajās datubāzēs glabātos datus (turpmāk – Pārkāpums).

[2.2.] 2025. gada 29. janvārī Inspekcija Pašvaldībai nosūtīja vēstuli Nr. 2-4.2/110-N “*Par paziņojumu par personas datu aizsardzības pārkāpumu izskatīšanas virzību un pārbaudes uzsākšanu*”, ar kuru Pašvaldība tika informēta par nolūku pārbaudīt SIA un pārziņu ieviesto tehnisko

un organizatorisko pasākumu atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Datu regula) prasībām un tika uzsākta personas datu apstrādes pārbaude², kuras ietvaros tika veikti uzraudzības pasākumi paziņojumos minēto notikumu apstākļu noskaidrošanai un vērtēta SIA un pārziņu sniegtā informācija par Pārkāpuma rašanās cēloņiem un rīcību pēc tā konstatēšanas.

[2.3.] 2025. gada 12. februārī Inspekcija Pašvaldībai nosūtīja vēstuli Nr. 2-4.2/172-N “*Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu*”, ar kuru Pašvaldība informēta, ka pamatojoties uz Datu regulas 57. panta 1. punkta a) un h) apakšpunktu un Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likuma) 4. panta 1. punktu ir uzsākusi pārbaudi³ par Pārkāpumu, un SIA un pārziņu rīcības atbilstību Datu regulas 5. panta 2. punkta, 24., 28., 32. - 34. panta prasībām. Pamatojoties uz Datu regulas 58. panta 1. punkta e) apakšpunktu un Datu likuma 5. panta pirmās daļas 3. un 6. punktu, Inspekcija pieprasīja Pašvaldībai līdz 2025. gada 28. februārim rakstveidā izteikt savu viedokli par Pārkāpumu un sniegt atbildes uz uzdotajiem jautājumiem.

[2.4.] 2025. gada 28. februārī Inspekcijā saņemta Pašvaldības atbildes vēstule Nr. SNP/25/4.7/606⁴ (turpmāk – Atbildes vēstule), ar kuru Pašvaldība sniedz atbildes uz Inspekcijas uzdotajiem jautājumiem.

[2.5.] Lietas materiālos atrodams 2025. gada 13. marta ziņojums Nr. 2-5.1/60 “Par pārbaudes lietas Nr. L-2-6/5863 sadalīšanu un slēgšanu”, ar kuru konstatēts, ka pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5863 par personas datu aizsardzības pārkāpumu SIA informācijas Sistēmā tiek sadalīta, uzsākot atsevišķas pārbaudes pret katru no 45 pārziņiem, tostarp Pašvaldību, ņemot vērā katra pārziņa individuālo rīcību un apstrādātāja uzraudzības kārtību.

[2.6.] 2025. gada 13. martā uzsākta pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5967 (turpmāk – Pārbaudes lieta) par Pašvaldības rīcības, izmantojot SIA sniegtos Sistēmas uzturēšanas pakalpojumus, atbilstību Datu regulas 5. panta 1. punkta f) apakšpunkta un 2. punkta, 24. panta 1. un 2. punkta, 25. panta 1. punkta, 28. panta 1. punkta, 3. punkta a), c), f) un h) apakšpunkta, 28. panta 9. punkta un 32. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkta un 2. punkta prasībām tās veiktajā personas datu apstrādē.

[2.7.] Izvērtējot Pārbaudes lietā esošos dokumentus, ar Inspekcijas amatpersonas 2025. gada 22. septembra Lēmumu nolemts:

- 1) izteikt Pašvaldībai rājienu;
- 2) uzlikt par pienākumu Pašvaldībai līdz 2025. gada 28. novembrim:
  - a) pārskatīt tās iekšējos personas datu apstrādes noteikumus, tostarp izstrādāt/atjaunināt Pašvaldības veiktās personas datu apstrādes risku novērtējumu un personas datu aizsardzības pārkāpumu (incidentu) reaģēšanas kārtību;
  - b) noslēgt ar apstrādātāju SIA atbilstošu datu apstrādes līgumu (noteikumus), tajā jo īpaši iekļaujot visas Datu regulā noteiktās prasības, lai tiktu nodrošināts datu subjektu personas datu aizsardzībai un iespējamiem riskiem atbilstošs drošības līmenis;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

² Lieta Nr. L-2-6/5863

³ Pārbaudes Lieta Nr. L-2-6/5863

⁴ Reģistrēta Inspekcijā 2025. gada 3. martā ar Nr. 2-4.2/319-S

- 3) par šī lēmuma izpildi rakstveidā informēt Inspekciju, līdz 2025. gada 5. decembrim iesniedzot informāciju par veiktajām darbībām.

[2.8.] 2025. gada 21. oktobrī Inspekcijā saņemta Sūdzība, kurā Pašvaldība nepiekrīt Lēmumā norādītajam, uzskata to par nepamatotu un lūdz:

1. Atcelt Datu valsts inspekcijas direktora vietnieces L. Dilbas 2025. gada 22. septembra lēmumu Nr. 2-2.2/44 "Par korektīvā līdzekļa piemērošanu" daļā, ar kuru Pašvaldībai izteikts rājiens;
2. Izskaidrot Datu valsts inspekcijas direktora vietnieces L. Dilbas 2025. gada 22. septembra lēmuma Nr. 2-2.2/44 "Par korektīvā līdzekļa piemērošanu" nolemjošās daļas 2. punkta a) apakšpunktā Pašvaldībai uzlikto pienākumu.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 81. panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Administratīvā procesa likuma 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. Administratīvā procesa likuma 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums.

Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata lietu pēc būtības saistībā ar apstrīdēšanas iesniegumā norādītajiem iebildumiem, vērtē un pārbauda, vai amatpersona ir pieņēmusi pamatotu, tiesiski pareizu un Pārbaudes lietas apstākļiem atbilstošu lēmumu.

[3.2.] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, – viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā lēmuma [1] punktā norādīto attiecībā uz Sūdzības saņemšanas dienu, Inspekcija secina, ka Sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Pašvaldība uzskata, ka Lēmuma pamatojumā nav pienācīgi atspoguļoti faktiskie apstākļi, un tas balstīts uz cita procesa ietvaros pieņemtu, vēl spēkā nestājušos lēmumu, kas nav adresēts Pašvaldībai, tādējādi pārkāpjot APL principus. Pašvaldība norāda, ka Lēmumā nav norādīti būtiskie fakti un pierādījumi, kas ļautu adresātam pārliecināties par lēmuma pamatotību.

Pašvaldība norāda, ka tai nav pieejams Inspekcijas 2025. gada 23. jūlija lēmums Nr. 01630000100325-3, kas esot pieņemts pārbaudes lietā Nr. L-2-6/5930 (turpmāk – ZZ Dats Lēmums), uz kuru atsaukusies Inspekcija Lēmumā. Lēmums satur atsauci uz vēl spēkā nestājušos ZZ Dats Lēmumu, tādējādi Inspekcija ir radījusi Pašvaldībai maldinošu priekšstatu, ka apstrādātāja darbībās jau ir konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs. Papildus tam ZZ Dats Lēmums nav publiski pieejams. Inspekcija arī nav nodrošinājusi Pašvaldībai iespēju piedalīties attiecīgā administratīvā pārkāpuma procesa izskatīšanā.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka ZZ Dats Lēmums nav administratīvais akts administratīvā procesa ietvaros, bet gan lēmums administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros.

Neatkarīgi no minētā lēmuma spēkā stāšanās, nav apstrīdams fakts, ka ir noticis datu aizsardzības incidents. Inspekcija uz ZZ Dats Lēmumu atsaucās, lai norādītu, ka ir pierādīts fakts, ka incidents vispār ir noticis. Neviena no iesaistītajām pusēm līdz šim nav noliegusi to, ka šāds incidents tiešām ir noticis, un kura rezultātā laika posmā no 2024. gada 29. oktobra līdz 2. novembrim nenoskaidrotām personām bija izdevies no vairākām interneta vietnēm nelikumīgi piekļūt SIA informācijas sistēmu datu bāzēm. Attiecīgi atsauce uz ZZ Dats Lēmumu tika veikta, lai norādītu uz konkrētu faktu, kas ir noticis un ko nav iespējams atcelt, nevis uz lēmumā izdarīto juridisko analīzi. Līdz ar to iebildums, ka Inspekcija nevarēja atsaukties uz ZZ Dats Lēmumu, nav pamatots, jo konkrētais lēmums netika izmantots kā pierādījums pašvaldības rīcībai, bet gan kā atsauce uz faktu, kas ir noticis.

Inspekcijas direktore informē, ka izmeklējot Pārskāpumu, Inspekcija nodalīja 2 procesus – viena procesa ietvaros tika vērtēta Pašvaldības kā pārziņa atbildība, bet otrā procesā – SIA kā apstrādātāja atbildība. Attiecīgi Inspekcija nošķīra šos abus procesus, un iesaistītās puses tika aicinātas sniegt paskaidrojumus tikai tā procesa ietvaros, kas attiecās uz to atbildības noteikšanu. Svarīgi arī norādīt, ka abiem procesiem ir atšķirīgs tiesiskais pamats – process pret pārzini notiek administratīvā procesa ietvaros, savukārt, pret apstrādātāju – administratīvā pārskāpuma procesa ietvaros. Papildus tam informējam, ka ZZ Dats Lēmums pēc SIA lūguma ir klasificēts kā ierobežotas pieejamības informācija, Informācijas atklātības 7. panta izpratnē, jo satur informāciju, kuru SIA uzskata par komercnoslēpumu, tāpēc arī ZZ Dats Lēmums nav publiski pieejams.

Nemot vērā minēto, Inspekcijas direktore secina, ka pieņemot Lēmumu, Inspekcija nav pārkāpusi APL minētos objektīvās izmeklēšanas, patvaļas aizlieguma un administratīvā akta pamatojuma principus, jo Lēmuma pieņemšanas argumentācija ir balstīta uz Pārskāpuma konstatāciju un Pašvaldības sniegtajiem paskaidrojumiem Pārbaudes lietas ietvaros. Attiecīgi neatkarīgi no ZZ Dats Lēmuma spēkā esamības, Pašvaldības atbildība tiek pamatota ar citiem Datu regulas pantu pārkāpumiem, jo pašvaldība Pārskāpumā ir pārzinis, bet SIA – apstrādātājs, tāpēc to atbildības līmeņi atšķiras, attiecīgi atšķiras arī Datu regulas panti, uz kuriem Inspekcija pamatoja savus secinājumus par atbildības noteikšanu par notikušo Pārskāpumu, kā arī ir piemēroti atšķirīgi korektīvie līdzekļi.

[3.4.] Pašvaldība uzskata, ka Inspekcija Lēmuma 3.3. apakšpunktā kļūdaini interpretē Datu regulas 5. panta 1. Punkta f) apakšpunkta un 2. punkta normas, piešķirot Pašvaldībai absolūtu atbildību par jebkuru personas datu drošības incidentu un ignorējot, ka Regula paredz atbildību, kas balstīta uz riska novērtējumu un pierādāmu atbilstību, nevis automātisku vainu incidenta gadījumā.

[3.4.1.] Par prasībām attiecībā uz sistēmas drošību.

Pašvaldība norāda, ka gandrīz absolūti neievainojamas sistēmas izveide praksē nav iespējama – jebkura ar Sistēmu salīdzināmas sistēmas darbību nosaka tūkstošiem konfigurācijas elementu (operētājsistēmas, datu bāzes, aplikāciju servera, ugunsmūra, citu komponentu konfigurācijas elementi), kas bieži ir savā starpā saistīti, tāpēc iespējamo konfigurāciju skaits, kurām būtu jāizveido “papildus kontrole”, ir tuvs konfigurācijas elementu skaita faktoriālam. Šī iemesla dēļ nozīmīga konfigurāciju izlases pārbaudes neveikšana vai papildus pārbaūžu neizveide nozīmīgam konfigurāciju skaitam nav Pašvaldības vai SIA darbība vai bezdarbība, bet gan objektīva situācija, savukārt savstarpējā līgumā noteikta prasība par kaut ko neiespējamu nav spēkā saskaņā ar Civillikuma 1543. pantu.

Direktors ieskatā Pašvaldības arguments par neiespējamu pilnību un konfigurāciju “faktoriāliem” ir tendenciozs un mēģina Inspekcijas prasības pasniegt kā ekstrēmas vai nesamērīgas.

Taču, analizējot Lēmumu, konstatējams, ka Inspekcijas argumentācija ir balstīta uz riska – orientētu pieeju, kas ir Datu regulas pamatā, nevis uz absolūtisma principu. Arī visā Lēmuma tekstā tiek izmantots jēdziens “atbilstošs”, kas ir nesavietojams ar jēdzienu “absolūts”. Lēmumā arī atbilstības nodrošināšanai ir minētas standarta procedūras, kuras ir iespējams īstenot jebkuram: svarīgas izmaiņas (piemēram, ugunssmūra noteikumu maiņa) tiek plānotas un testētas kontrolētā veidā; “četrus acu princips”; automatizētas konfigurācijas pārbaudes.

Direktore norāda, ka Lēmumā ir atsauce uz Datu regulas 32. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru pārzinim un apstrādātājam ir pienākums ieviest atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu drošības līmeni, kas atbilst riskam, ņemot vērā tehnikas līmeni, īstenošanas izmaksas, apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī riskus fizisku personu tiesībām un brīvībām. Proti, Datu regula neparedz pilnīgi absolūti nevainojamas sistēmas izveidi, bet gan paredz samērīgu drošību, kas atbilst riska līmenim. Pārzinim ir noteikts pienākums veikt tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai, cik vien iespējams, novērstu personas datu aizsardzības pārkāpumu. Šādu pasākumu piemērotība ir konkrēti jāizvērtē, pārbaudot, vai šis pārzinis pasākumus ir veicis, ņemot vērā minētajos pantos paredzētos dažādos kritērijus un ar attiecīgo apstrādi saistītās datu aizsardzības vajadzības, kā arī ar šo apstrādi saistītos riskus.⁵ Proti, gan pārzinim, gan apstrādātājam ir jāspēj pamatot, ka ir veikti pasākumi, kas objektīvi samazina riskus līdz saprātīgam līmenim, ņemot vērā tehnoloģiju attīstības līmeni, datu veidu, to apstrādes raksturu u.tml.

Inspekcijas Lēmuma mērķis bija nevis norādīt, ka pašvaldībām ir jāizdara kaut kas neiespējams, proti, jāizveido informācijas sistēma, kas ir absolūti bez kļūdām, bet gan norādīt uz sistēmiskas un regulāras pārbaudes un uzraudzības trūkumu, kas jānodrošina pārzinim, uzraugot apstrādātāja darbību. Nenoliedzami, nav iespējams izveidot nevainojamu informācijas sistēmu un katra sistēma var saturēt noteiktu kļūdu skaitu, kas netraucē tās būtisko funkciju izpildi. Taču Lēmums par rājiena izteikšanu Pašvaldībai nav saistīts ar to, ka Pašvaldība neizveidoja absolūti drošu sistēmu, bet gan par to, ka Pašvaldība neizpildīja tai Datu regulā noteiktās pārziņa funkcijas.

[3.4.2.] Par Civillikuma 1543. panta piemērošanu.

Pašvaldības atsauce uz Civillikuma 1543. pantu, kas attiecas uz neiespējama pienākuma saistību spēkā neesamību, šajā gadījumā nav piemērojama. Inspekcija Pašvaldībai nav uzlikusi pienākumu nodrošināt absolūtu sistēmas drošību vai veikt pilnīgu konfigurāciju pārbaudi. Inspekcija noteica samērīgus pienākumus – pārskatīt un uzlabot uzraudzības mehānismus un aktualizēt risku novērtējumu, kas atbilst Datu regulas 24. un 32. pantam. Līdz ar to Pašvaldības atsauce uz Civillikumu kļūdaini interpretē Lēmuma būtību un ir noraidāma kā nepamatota.

[3.4.3.] Par katras Sistēmas konfigurācijas uzraudzību.

Inspekcijas direktore norāda, ka Lēmuma secinājumi tika balstīti uz Pārbaudes lietā iegūtajiem pierādījumiem, attiecīgi Inspekcija ņēma vērā visu Pašvaldības atsūtīto informāciju, vērtējot to kopsakarā ar notikušo Pārkāpumu. Pieejamās informācijas apjoms neļāva Inspekcijai gūt skaidru un nepārprotamu pārliecību par to, ka Pašvaldība ir izpildījusi visus Datu regulā pārzinim paredzēto pienākumus. Attiecīgi pieņemtais Lēmums ir balstīts nevis pieņēmumos, bet pašas Pašvaldības sniegtajā informācijā un faktos, piemēram, par to, ka ir noticis drošības incidents. Lēmumā ir sniegta analīze par to, ka Pašvaldības nevērība pret Datu regulā pārzinim paredzētajiem pārkāpumiem, neļāva Pašvaldībai savlaicīgi novērst notikušo Pārkāpumu.

⁵ Skat. EST spriedums lietā Nr. C-340/21 “VB pret Natsionalna agentsia za prihodite”, 30. punkts

[3.5.] Pašvaldība ieskatā, Lēmums ir balstīts uz Inspekcijas pieņēmumiem, un tajā trūkst būtiskas administratīvā akta sastāvdaļas, proti, pilnvērtīgas faktu konstatācijas un atsauces uz pierādījumiem, tāpēc Pašvaldība uzskata, ka Lēmumam trūkst pamatojuma, un tas pārkāpj Latvijas Republikas Satversmes 92. pantā garantētās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Ņemot vērā, ka Pašvaldība iesniedza paziņojumu par personas datu aizsardzības pārkāpumu, kā arī, atbildot uz Inspekcijas jautājumiem, Atbildes vēstulē sniedza informāciju saistībā ar minēto pārkāpumu, secināms, ka Pašvaldība ir sniegusi viedokli par Pārbaudes lietas faktiskajiem apstākļiem. Līdz ar to, pamatojoties uz Pašvaldības sniegto informāciju, Lēmumā tika sniegts Pašvaldības atbildības vērtējums, konstatējot, ka Pašvaldība ir pārkāpusi Datu regulas prasības.

Ņemot vērā minēto, Inspekcijas direktore norāda, ka Lēmums ir balstīts uz faktu konstatāciju un Pašvaldības sniegto informāciju, attiecīgi Lēmuma pieņemšanas procesā Pašvaldība tika nodrošināta iespēja izteikt viedokli par notikušo Pārkāpumu. Attiecīgi Inspekcijas direktore secina, ka Lēmums atbilst APL noteiktajām administratīvā akta prasībām, jo tajā ir sniegti argumenti, kas pamato pieņemtā Lēmuma saturu un nolemjošā daļā Pašvaldībai piemēroto korektīvo līdzekli un uzlikto pienākumus.

[3.6.] Pašvaldība nepiekrīt Inspekcijas apstākļu novērtējumam un uzsver, ka ir ieviesusi atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu un pierādītu apstrādes atbilstību Datu regulai, proti, Pašvaldība uzskata, ka Inspekcija ir nepamatoti secinājusi, ka Pašvaldība nav izpildījusi Datu regulas 24. panta 1. punkta un 25. panta 1. punkta prasības. Gan nosakot apstrādes līdzekļus, gan tās īstenošanas laikā Pašvaldība ir nodrošinājusi nepieciešamās datu aizsardzības garantijas, lai izpildītu Regulas prasības un nodrošinātu datu subjektu tiesību aizsardzību.

Norādām, ka Pārziņa pienākumi galvenokārt tiek īstenoti caur pārskatatbildības principu, kas iekļauts Datu regulas 5. panta 1. punktā, un kas skatāms kopsakarā ar citiem Datu regulas pantiem, kas nosaka pārziņa atbildību, t.sk., 24. pantu un 25. pantu.

Pārskatatbildības princips paredz, ka datu pārziņiem ir jāveic atbilstoši un efektīvi pasākumi, un jāspēj uzskatāmi parādīt, ka apstrādes darbības notiek saskaņā ar Datu regulu, tostarp, ka pasākumi ir iedarbīgi⁶. Pārskatatbildības princips ir plašāk izskaidrots Datu regulas 24. pantā, kurā noteikts, ka pārzinis īsteno atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar Datu regulu,⁷ piemēram, ar noteiktu dokumentāciju, procedūrām, risku novērtējumu, darbinieku apmācībām u.tml.

Iepazīstoties ar informāciju, kas iekļauta Pašvaldības Atbildes vēstulē, konstatējams, ka Pašvaldība veica SIA izvērtējamu 2010.gadā, kad tika slēgts sadarbības līgums, kā arī kopš 2010. gada kā vienīgie tehniskie un organizatoriskie pasākumi bija Pašvaldības paļaušanās uz SIA ISO sertifikātiem, kā arī Sistēmas uzturēšanas noteikumiem.

Visupirms Inspekcijas direktore norāda, ka vienreizējs drošības risku novērtējums nenodrošina pastāvīgu kontroli. Datu regulas 28. pants paredz, ka pārzinim jāizvēlas apstrādātājs, kas “sniedz pietiekamas garantijas”. Kopsakarā ar pārziņa pārskatatbildības principu, pārzinim jāpārlicinās par apstrādātāja atbilstību regulāri – ne tikai līguma noslēgšanas brīdī. Vienreizējs drošības novērtējums, kas veikts līguma noslēgšanas sākumā vai konkrētā brīdī, neatspoguļo apstrādātāja turpmāko darbību, izmaiņas sistēmās vai riska līmeni. Tādēļ šādu novērtējumu nevar uzskatīt par pietiekamu pastāvīgas kontroles un uzraudzības mehānisma pierādījumu. Pārzinim drīzāk ir atbilstīgos intervālos jāpārbauda

⁶ Skat. Datu regulas 74. apsvērumu

⁷ Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VДАР, 8.lpp. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_lv.pdf

apstrādātāja sniegtās garantijas, tostarp vajadzības gadījumā veicot revīzijas un pārbaudes. Tā kā 15 gadi nav uzskatāms par atbilstošu intervālu apstrādātājā pārbaudei, ņemot vērā informācijas tehnoloģiju attīstību, un ar to attīstību saistītus pieaugošos personas datu apstrādes riskus, tad secināms, ka Pašvaldība attiecībā uz apstrādātāja uzraudzības pārbaudi nespēj uzskatāmi pierādīt, ka veikusi, tai Datu regulas 5. panta 2. punktā un Datu regulas 24. panta 1. punktā noteiktos pienākumus, kā arī nav izpildījusi Datu regulas 25. panta 1. punkta prasības, kurā it sevišķi uzsvērts, ka jāveic datu apstrādes riskiem atbilstošus drošības pasākumus.

[3.6.1.] Pašvaldība norāda ka izvērtējot SIA darbību, Pašvaldība vadījās pēc tā, ka SIA ir ISO 27001 sertifikāts.

Nenoliedzami, ka ISO 27001 sertifikāts ir starptautiski atzīts standarts informācijas drošības pārvaldības sistēmām, kas apliecina, ka organizācija ir ieviesusi sistēmisku un efektīvu pieeju informācijas drošības riska pārvaldībai, kas nodrošina konfidencialitāti, integritāti un pieejamību tās pārvaldītajai informācijai⁸. Vienlaikus šāda sertifikāta esamība pakalpojuma sniedzējam tikai norāda uz viņa ieviestajiem informācijas pārvaldības sistēmas drošības risinājumiem, taču neatceļ pārziņa pienākumus uzraudzīt apstrādātāja darbību, kā arī nenožīmē, ka apstrādātājs izpilda visas Datu regulā noteiktās prasības. Papildus jāņem vērā, ka ISO sertifikāts apliecina, ka apstrādātājam ir izveidota sistēma un pastāv procesi, bet tas negarantē, ka darbinieki šos procesus izpilda. Konkrētajā gadījumā pārkāpums ir radies, nevis tāpēc, ka nepastāvēja procesi, ko garantē ISO sertifikāts, bet gan izpildes kļūdas, kontroles trūkuma rezultātā.

Turklāt pašvaldības arguments par to, ka sertifikācija pati par sevi dod pārlicību, ka apstrādātājs ir uzticams un nodrošina datu aizsardzību, neiztur kritiku, jo pārkāpums notika, neskatoties uz sertifikāta esamību. Līdz ar to atsaukšanās uz ISO sertifikātu kā pietiekamu garantiju neatbilst riskā balstītas pieejas principam un neatbilst Datu regulas mērķim nodrošināt faktisku, nevis formālu atbilstību.

Inspekcijas direktore norāda, ka sertifikācija var būt viens no pierādījumiem, nevis pilnīgs pārziņa atbrīvojums no atbildības. Sertifikācija automātiski nepadara pārziņa rīcību par atbilstošu Datu regulas prasībām. No Datu regulas 28. panta 1. punkta izriet pārziņa pienākums izmantot tikai tādus apstrādātājus, kas sniedz pietiekamas garantijas, ka tiks īstenoti atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi tādā veidā, ka apstrādē tiks ievērotas Datu regulas prasības. EDPB pamatnostādnes 07/2020 ir noteikts, ka “pienākums izmantot tikai tādus apstrādātājus, kuri “sniedz pietiekamas garantijas”, kas iekļauts Datu regulas 28. panta 1. punktā, ir pastāvīgs pienākums. Tas nebeidzas brīdī, kad pārzinis un apstrādātājs noslēdz līgumu vai citu juridisku dokumentu.”⁹ Šo pieeju apliecina arī Tiesas spriedumi, kuros Tiesa norāda, ka pārzinim ir jāspēj pierādīt, ka tas reāli ietekmē un kontrolē apstrādes līdzekļus un apstākļus¹⁰.

Inspekcijas Lēmuma 3.4. un 3.5. apakšpunktā jau norādīts, ka Pašvaldība nav paredzējusi līgumiskus vai organizatoriskus mehānismus, kas ļautu tai faktiski pārliecināties par apstrādātāja darbību (piemēram, audita rezultātu pieprasīšanu, atskaišu saņemšanu par ugunsdrošības konfigurāciju vai izmaiņām sistēmā). Līdz ar to Inspekcijas direktore secina, ka apstrādātāja uzraudzība tika aizstāta ar formālu paļaušanos uz ISO sertifikātiem, kas neatbilst Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprinātajam pārskatatbildības principam, kā arī Datu regulas 28. panta 1. un 2. punktā pārzinim noteiktajām prasībām.

⁸ Informācija pieejama - <https://www.iso.org/obp/ui/en/#iso:std:iso-iec:27001:ed-3:v1:en>

⁹ Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDA, 30.lpp. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_lv.pdf.

¹⁰ Skatīt Tiesas 2023. gada 14. decembra spriedums lietā Nr. C-340/21 un 2023. gada 5. decembra spriedums lietā Nr. C-683/21

[3.6.2.] Pašvaldība regulāri saņēma informāciju par izmaiņām SIA īstenotajos tehniskajos un organizatoriskajos pasākumos un moduļu funkcionalitātes uzlabošanā, nodrošinot nepārtrauktu sadarbību un atbilstību Regulas prasībām. Attiecīgi pašvaldība uzskata, ka tādejādi būtu veikusi pienācīgu uzraudzību pār apstrādātāja darbībām vai ka apstrādātājs nebūtu nodrošinājis atbilstošu drošības līmeni atbilstoši Regulas prasībām.

Pašvaldība arī norāda, ka Latvijas pašvaldību pārstāvji ik gadu tikās ar SIA pārstāvjiem, lai pārrunātu aktuālos jautājumus par Sistēmu un tās attīstību. Tādejādi Pašvaldība ir nodrošinājusi SIA uzraudzību.

Kā norādīts jau iepriekš informācijas apmaiņa nav pietiekams pierādījums tam, ka pārzinis ir izstrādājis personas datu riskiem atbilstošu apstrādātāja uzraudzības sistēmu. Attiecīgi Pašvaldība sniedzot paskaidrojumus Atbildes vēstulē, kā arī apstrīdot Inspekcija lēmumu, nespēja sniegt papildus pierādījumus tam, ka tika nodrošināta aktīva, apstrādes riskiem un tehniskajām prasībām atbilstoša apstrādātāja uzraudzība. Inspekcijas direktore ieskatā nav atbilstoši tas, ka uzraudzība notiek tikai reizi gadā uzklusot SIA ziņojumu, vai e-pastā saņemot informāciju no apstrādātāja, jo tas nozīmē, ka Pašvaldība kā pārzinis nevada uzraudzības procesu, un nenodrošina patstāvīgu, samērīgu un atbilstošu uzraudzību. Attiecīgi no Pašvaldības sūdzībā sniegtās informācijas, Inspekcija neguva pārliecību, ka Pašvaldība spēj uzskatāmi pierādīt, ka ir nodrošinājusi SIA veikto uzraudzību, izpildot Datu regulas prasības.

[3.7.] Pašvaldība nepiekrīt, ka tā neesot ievērojusi Regulas 32. panta 1. un 2. punktā noteiktās prasības. Lēmumā Inspekcija faktiski norāda, ka jebkuru kļūdu, neatkarīgi no tās rašanās cēloņa vai *“citiem ierobežojumiem”*, ir iespējams minimizēt vai novērst pavisam ar kādām papildu kontrolēm.

[3.7.1.] Pašvaldība norāda, ka ugunssmūra konfigurācijas kļūda, kas izraisīja incidentu, bija neparedzama cilvēciska kļūda. Attiecīgi tas neliecina par drošības pasākumu trūkumu vai nolaidību, bet gan norāda uz to, ka arī rūpīgi izstrādātas un uzraudzītas sistēmas var saskarties ar drošības incidentiem, kurus nav iespējams pilnībā izslēgt.

Inspekcijas direktore norāda, ka Pašvaldība kā datu apstrādes pārzinis ir atbildīgs par tās veikto personas datu apstrādi. Un Datu regula neparedz izņēmuma gadījumus, kad pārziņa pārskatatbildība nebūtu piemērojama. Līdz ar to Pašvaldības norāde, ka pilnīga izvairīšanās no cilvēciskajām kļūdām nav iespējama, neatbrīvo Pašvaldību no tās kā pārziņa atbildības.

Attiecībā uz norādi, ka ar Lēmumu uzliktie pienākumi nenovērstu darbinieka cilvēcisko kļūdu, norādāms, ka Pašvaldībai uzlikto pienākumu mērķis nav novērst notikušo pārkāpumu, ņemot vērā, ka pārkāpums jau ir noticis, bet gan novērst neatbilstības un pārskatīt Pašvaldības personas datu apstrādes iekšējos noteikumus, lai līdzīgs vai cits incidents nenotiktu nākotnē. Pārkāpuma iestāšanās fakts norāda, ka Pašvaldības iekšējā personas datu apstrādes dokumentācija nav bijusi pilnībā pārskatīta un sakārtota, kā arī formāli eksistējošie iekšējie noteikumi, netika pienācīgi īstenoti praksē, līdz ar to korektīvā līdzekļa piemērošana ir pamatota.

[3.7.2.] Attiecībā par Pašvaldības norādi, ka apstrādātāja auditus un risku analīzi veikušas citas pašvaldības (piemēram, Liepājas un Jūrmalas), Inspekcijas direktore norāda, ka šāda pieeja neatbrīvo no pārziņa pienākuma personīgi pārliecināties par apstrādes atbilstību. Katra pašvaldība ir patstāvīgs pārzinis attiecībā uz saviem datiem (Datu regulas 4. panta 7. punkts), līdz ar to arī ir individuāli atbildīga par savu apstrādes procesu. Citi pārziņi var sniegt informatīvu pamatojumu, bet viņu veiktais

audits nevar aizstāt pārziņa paša veikto izvērtējumu. Turklāt, Jūrmalas pašvaldības 2023.gadā veiktajā auditā tika identificēti vērā ņemami informācijas drošības riski, savukārt no Pašvaldības nav informācijas kā un vai ir sekojusi kāda rīcība šo risku mazināšanai.

Papildus tam katra pašvaldība var veikt Sistēmas konfigurāciju, pielāgojot to atbilstoši savām vajadzībām un saviem apstrādes nolūkiem, piemēram, izvēlētos attiecīgos sistēmas moduļus, pašvaldībām var būt piešķirtas atšķirīgas piekļuves tiesības noteikta veida personālam, kā arī sistēmas lietotāju skaits katrā pašvaldībā var būtiski atšķirties. Tāpēc pat, ja dažādas pašvaldības izmanto vienu un to pašu sistēmu, to organizatoriskie procesi, risinājumi un riska līmeņi var atšķirties. Arī Datu regulas 32. panta 1. punkts kopsakarā ar Datu regulas 5. panta 2. punktu nosaka, ka pienākums īstenot personas datu aizsardzības pasākumus ir attiecināms uz katru pārzini atsevišķi.

Informācija, kas neformāli iegūta asociācijas sanāksmē par to, ka cita juridiska persona ir veikusi auditu, nav juridiski saistošs pierādījums, ko Pašvaldība var uzrādīt, lai pierādītu savu pienākumu izpildi. Ja sekotu Pašvaldības loģikai, līdzīgi varētu secināt, ka nav nepieciešams iziet tehnisko apskati automašīnai, ja tās pašas markas, modeļa un izlaiduma automašīnai tehnisko apskati nesenā pagātnē izgājis kaimiņš.

Direktore piekrīt, ka neviens normatīvais akts nenosaka konkrētu audita biežumu, tieši tādēļ pārzinim pašam jāspēj pamatot, kāpēc tā izvēlētais audita biežums ir atbilstošs riskam. Lēmums neveikt nekādu kontroli, jo kāds cits to ir darījis, nav uzskatāms par riskā balstītu un atbilstošu Datu regulai.

Nemot vērā minēto, direktore uzskata, ka Pašvaldība, paļaujoties tikai uz ISO sertifikātiem un citu pašvaldību veikto auditu rezultātiem, kuros tika konstatēti drošības riski, nav veikusi pietiekamus pasākumus, lai uzskatāmi pierādītu savu atbildību par apstrādi, kā to prasa Datu regulas 5. panta 2. punkts un 24. panta 1. punkts.

[3.7.3.] Pašvaldība norāda, ka Inspekcija nav vērtējusi izmaksu aspektu, attiecībā uz SIA uzraudzības un Sistēmas uzturēšanas izmaksu samērīgumu. Pašvaldība uzskata, ka drošības pasākumiem ir jābūt samērīgiem riskiem un arī Pašvaldībai pieejamajiem resursiem.

Datu regula prasa ieviest drošības risinājumus, kas atbilst riska līmenim un personas datu aizsardzības nepieciešamībai, vienlaikus, kā precīzi norāda Pašvaldība, tad Datu regula nedod norādes par izmaksu apjomu un to noteikšanu. Tieši šī iemesla dēļ, Pašvaldībai jāspēj pamatot, ka tieši šādi drošības pasākumi un tieši Pašvaldības noteiktajā apjomā ir nepieciešami un atbilstoši, lai novērstu identificētos riskus.

Izprotot pašvaldību vēlmi un vajadzības taupīt tām pieejamos resursu, tās var apvienoties kopīgu pārbaužu (revīziju) veikšanai, taču tad šīm pašvaldībām kopīgi jāpiedalās audita mērķa noteikšanā vai jāpilnvaro cita pašvaldība šī audita veikšanai. Tas nozīmē, ka Pašvaldībai kā pārzinim, ievērojot Datu regulas 5. panta 2. punktā noteikto pārskatatbildības principu ir jāspēj pierādīt, ka tā ir piedalījies šī konkrētā audita plānošanās un īstenošanās, tādejādi realizējot pārziņa pienākumus.

[3.8.] Pašvaldība nepiekrīt Inspekcijas secinājumam par Datu regulas 33. panta pārkāpumu, jo tas balstīts formālos apsvērumos. Incidenta sākotnējā izpētes fāzē informācija bija nepilnīga, tāpēc Pašvaldība kā viens no 42 pārziņiem vispirms nodrošināja faktu precizēšanu un ietekmes novērtēšanu, lai sniegtu tieši uz Pašvaldību kā konkrēto pārzini attiecināmu, pilnīgu un pārbaudāmu Paziņojumu. Paziņojuma sagatavošanas un iesniegšanas aizkavēšanās bija objektīvi saprotama. Pašvaldība uzskata, ka Datu regulas 33. pants jāinterpretē kopsakarā ar samērīguma principu un Datu regulas vispārīgo mērķi nodrošināt efektīvu, nevis formālu informācijas apmaiņu ar uzraudzības iestādi.

Norādām, ka Datu regulas 33. pants paredz noteiktu kārtību, kā pārzinis personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā informē Inspekciju par notikušu pārkāpumu. Datu regulas 33. panta 1. punkts nosaka, ka pārzinim ir jāinformē Inspekcija 72 stundu laikā. Attiecīgi nav runa par formālu vai neformālu pieeju, un samērīguma vērtēšanu, jo Datu regula paredz ļoti skaidras prasības attiecībā uz pārziņa pienākumiem šādās situācijās, un ja pārzinis šo 72 stundu termiņu neievēro, tad uzskatāms, ka tas ir pārkāpis Datu regulas 33. panta 1. punktu.

Nemot vērā, ka Pašvaldība noteiktā laikā neinformēja Inspekciju par notikušu pārkāpumu, tad Pašvaldība neizpildīja Datu regulas 33. panta 1. punkta prasības. Inspekcijas direktore secina, ka Pašvaldības sūdzība norādītie argumenti nevar attaisnot to, ka Pašvaldība šo prasību neizpildīja, it sevišķi ņemot vērā to, ka 33. panta 4. punkts pieļauj papildus informācijas iesniegšanu pa posmiem, gadījumā, ja pārzinim uzreiz nav pieejama visa nepieciešamā informācija par notikušo pārkāpumu.

[3.9.] Pašvaldība nepiekrīt Inspekcijas Lēmuma 4. punktā izdarītajam vispārīgajam secinājumam, ka *“joprojām netiek nodrošināta tiesiskajam regulējumam atbilstoša personas datu drošība”*. Inspekcija nav sniegusi nekādus konkrētus pierādījumus, kas apliecinātu, ka Pašvaldība pašlaik nenodrošina datu drošību vai ka īstenotie drošības pasākumi neatbilst Regulas 32. pantā noteiktajam riskam atbilstošajam līmenim.

Inspekcijas direktore skaidro, ka Pārbaudes lietas ietvaros Inspekcija vadījās no Inspekcijai pieejamās informācijas un materiāliem, t.sk., no pašvaldības Atbildes vēstulē sniegtās informācijas. Ievērojot Atbildes vēstulē rakstīto, tika secināts, ka Pašvaldība uz lēmuma pieņemšanas brīdi, nebija nodrošinājusi atbilstošu tiesisko regulējumu. Ja Pašvaldība to ir izradījusi, tad tai ir nepieciešams informēt Inspekciju pie ieviestajiem pasākumiem, kā to paredz arī Lēmums, pretējā gadījumā Inspekcija nevar pārliecināties, ka Pašvaldība šīs prasības ir izpildījusi.

Inspekcijas direktore norāda, ka pozitīvi ir vērtējams tas, ka Pašvaldība šajā laikā ir rīkojusies kā atbildīgs un aktīvs pārzinis, novēršot konstatētās personas datu apstrādes nepilnības. Vienlaikus tas nemaina faktu, ka uz pārkāpuma īstenošanas laiku, Pašvaldība nebija izpildījusi Datu regulas 32. panta 1. un 2. punktā noteiktās prasības.

[3.10.] Pašvaldība uzskata, ka rājienu izteikšana ir nepamatota un nav samērīga saskaņā ar Datu regulas 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu, jo Inspekcijas secinājumi neatbilst Datu regulas 58. panta tvērumam, kā arī lietderības un samērīguma principiem.

Pašvaldība uzskata, ka Inspekcija nav pierādījusi, ka būtu noticis Datu regulas pārkāpums, kas pamatotu rājienu izteikšanu Pašvaldībai, atsaucoties tikai uz vispārīgiem vērtējumiem par nepietiekamu pasākumu ieviešanu, nevis pārbaudītiem faktiem un pierādījumiem. Tā kā rājiens ir nelabvēlīgs administratīvais akts, tad tā piemērošana ir pieļaujama tikai gadījumos, kad pierādīts, ka šis līdzeklis ir nepieciešams, piemērots un samērīgs attiecībā pret sasniedzamo mērķi. Pašvaldība uzskata, ka šāda nepieciešamības pārbaude nav veikta un nav identificēts, kā rājiens objektīvi sekmētu Datu regulas mērķu īstenošanu.

Datu regulas 58. pants nosaka Inspekcijas pilnvaras, nosakot darbību kopumu, ko Inspekcija var veikt, uzraugot Datu regulas piemērošanu. Savukārt, Datu regulas 58. panta 2. punkts nosaka Inspekcijas korektīvās pilnvaras, proti, tiesības noteikt sodus par Datu regulas pārkāpumiem. Attiecīgi Inspekcija, izvērtējot pārkāpuma smagumu un tā radītās sekas, var izvēlēties, kuru no korektīvajiem līdzekļiem piemērot. Ievērojot Pārkāpuma raksturu, Inspekcija ir pieņēmusi lēmumu Pašvaldībai kā pārzinim piemērot rājienu, kas atbilstoši Datu regulas 148. apsvērumam tiek piemērots nenožīmīga pārkāpuma gadījumā. Rājiens tiek piemērots, lai konstatētu Datu regulas pārkāpuma faktu, vienlaikus

apzinoties, ka šī pārkāpuma sekas nav tik smagas, lai piemērotu citus korektīvos līdzekļus, piemēram, naudas sodu. Tāpēc Pašvaldības gadījumā rājiens ir uzskatāms par samērīgu un atbilstošu korektīvo līdzekli, attiecīgi sekmējot to, ka Pašvaldība nodrošinās personu datu aizsardzību atbilstoši Datu regulas prasībām, izprotot personas datu aizsardzības nozīmi un mērķi.

Pašvaldība ir atbildīga par lielu tajā deklarētu iedzīvotāju personas datu apjomu, t.sk., par nekustamā īpašuma maksātājiem, sociālo pakalpojumu saņēmējiem, bāriņtiesas un pašvaldības policijas sniegtajiem pakalpojumiem, dzimtsarakstu nodaļu datiem utml., kā tas ir secināms no Pašvaldības Sistēmas lietoto moduļu uzskaitījuma. Ņemot vērā šo datu apjomu, kas var sniegt plašu ieskatu personas privātajā dzīvē, Pašvaldībai kā pārzinim ir jārīkojas atbildīgi, nodrošinot atbilstošu šo datu aizsardzības un apstrādes uzraudzību. Tā kā no Pašvaldības sniegtajām atbildēm, Inspekcija secināja, ka Pašvaldība ilgstoši ir paļāvusies tikai uz vispārīgā pakalpojumu sniegšanas līguma pielikuma normām, kā arī citu Pašvaldību veikto uzraudzību, neveicot sistēmas auditu, tad tas norāda, ka Pašvaldība kā pārzinis nav nodrošinājusi tai Datu regulā noteikto prasību izpildi.

Kā norādīts jau iepriekš Inspekcija Pārbaudes lietas ietvaros vadītājās no pierādītiem faktiem, proti, ka ir noticis [2.1.] apakšpunktā minētais Pārkāpums, kā arī no Pašvaldības Atbildes vēstulē sniegtās informācijas. Attiecīgi Inspekcijas vērtējumā visi būtiskie pierādījumi, lai noteiktu Pašvaldības atbildību Pārkāpumā tika iegūti jau Pārbaudes lietas ietvaros, savukārt, Sūdzībā minētie argumenti, kas izskatīti jau iepriekš nemazina Pašvaldības kā pārziņa atbildību, attiecīgi tie nesniedz pierādījumu tam, ka Pašvaldība nav pārkāpusi Datu regulas prasības.

Inspekcijas direktore vērš uzmanību, ka atbilstoši Datu regulai pārziņa atbildība ir prezumējama kā pamatprincips, uzsākot jebkādu personas datu apstrādi. Šī prezumcija tiek formulēta caur pārskatatbildības principu, kas iekļauts Datu regulas 5. panta 2. punktā. Tas nozīmē, ka pārzinim ir nevis jācenšas pierādīt, ka tas nav pārkāpis Datu regulas noteikumus, bet jāspēj pierādīt, ka pārzinis aktīvi ievēro, pārskata, kontrolē un īsteno visas tam Datu regulā paredzētās prasības.

Tāpēc Inspekcijas direktore secina, ka Pašvaldība nav izpildījusi tai noteiktos pārziņa pienākumus pilnā apmērā, nenodrošinot SIA kā apstrādātāja uzraudzību un kontroli. Tāpēc Datu regulas 58. panta 2. punktā b) apakšpunktā paredzētais korektīvais līdzeklis – rājiens Pašvaldībai ir izteikts pamatoti.

[3.11.] Pašvaldība norāda, ka SIA personas datu apstrādes procesā rīkojies neatkarīgi un faktiski noteicis apstrādes līdzekļus, tādēļ uzskatāms par pārzini Datu regulas izpratnē.

[3.11.1.] Par personas datu apstrādes nolūku.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7. punktu, par pārzini uzskatāma persona, kas nosaka apstrādes nolūkus un līdzekļus, savukārt, atbilstoši 4. panta 8. punktam, apstrādātājs apstrādā datus pārziņa uzdevumā. No Pārbaudes lietas materiāliem neizriet, ka SIA būtu izmantojis personas datus saviem nolūkiem vai noteicis jaunu apstrādes mērķi. SIA darbība bija vērsta uz esošās Sistēmas uzturēšanu un tehnisko darbību nodrošināšanu. Arī meklēšanas indeksa ieviešana un konfigurēšana tika veikta nolūkā nodrošināt sistēmas funkcionalitāti un datu pieejamību Pašvaldības funkciju īstenošanai — tas ir Pašvaldības noteiktais apstrādes nolūks.

Kā izriet no EDPB Pamatnostādnēm 07/2020¹¹, izšķirošais kritērijs ir apstrādes nolūks, nevis apstrādes tehniskā realizācija — ja apstrādātājs veic darbības, lai īstenotu pārziņa noteiktu mērķi, tas

¹¹ Skat. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2020. gada jūlija pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_en

saglabā apstrādātāja statusu pat tad, ja izvēlas konkrētus tehniskus risinājumus apstrādes nodrošināšanai

Tādējādi SIA rīcība atspoguļo tehnisku kļūdu pārziņa uzdevuma ietvaros, nevis patstāvīgu datu apstrādi ar neatkarīgu mērķi. Konkrētajā situācijā SIA neveica personas datu apstrādi saviem nolūkiem, bet gan atbilstoši Pašvaldības noteiktajiem personas datu apstrādes nolūkiem, izvēlējās jaunus tehniskos risinājumus personas datu apstrādei, taču joprojām apstrādāja datus Pašvaldības noteiktajā nolūkā, tāpēc saglabājas Pašvaldības kā pārziņa atbildība par notikušo Pārkāpumu. Datu regulas 28. panta 10. punkts, uz kuru atsaucas Pašvaldība, paredz, ka apstrādātājs kļūst par pārzini tikai tad, ja pats nosaka apstrādes nolūkus un līdzekļus, rīkojoties ārpus pārziņa deleģētā uzdevuma. Šajā gadījumā šādu apstākļu nav, jo apstrāde joprojām tika veikta Pašvaldības definētā nolūka ietvaros.

[3.11.2.] Par apstrādes līdzekļiem.

Attiecībā uz apstrādes līdzekļiem norādāms, ka atbilstoši EDPB Pamatnostādnēs 07/2020 norādītajam var izšķirt būtiskos un nebūtiskos līdzekļus. “Būtiskie līdzekļi” tradicionāli un pēc būtības tiek rezervēti pārzinim. Nebūtiskos līdzekļus var noteikt arī apstrādātājs. “Būtiskie līdzekļi” ir līdzekļi, kas ir cieši saistīti ar apstrādes nolūku un apjomu, piemēram, apstrādājamo personas datu veids (“kādi dati tiks apstrādāti?”), apstrādes ilgums (“cik ilgi tie tiks apstrādāti?”), saņēmēju kategorijas (“kam būs piekļuve tiem?”) un datu subjektu kategorijas (“kuru subjektu personas dati tiek apstrādāti?”). Būtiskie līdzekļi, tāpat kā apstrādes nolūks, ir cieši saistīti arī ar jautājumu par to, vai apstrāde ir likumīga, nepieciešama un samērīga. “Nebūtiskie līdzekļi” attiecas uz praktiskākiem īstenošanas aspektiem, piemēram, uz konkrēta aparatūras vai programmatūras veida izvēli vai detalizētiem drošības pasākumiem, kurus var atstāt apstrādātāja ziņā.¹²

Tā kā SIA nodrošina sistēmas uzturēšanas pakalpojumu pašvaldībām, no iepriekš minētā var secināt, ka tā nosaka nebūtiskos līdzekļus, tostarp arī meklēšanas indeksa risinājuma ieviešanu. Atbilstoši iepriekš minētajām pamatnostādnēm praktiskie īstenošanas aspekti atstājami apstrādātāja ziņā.

Tāpēc arī Pašvaldības norāde par to, ka SIA neievēroja “Vienotas pašvaldību sistēmas uzturēšanas noteikumi 2024” (turpmāk - VPS noteikumu) 23. punktu, un neinformēja Pašvaldību par plānotajām izmaiņām VPS darbā, šajā situācijā nav piemērojams. VPS noteikumu 23. punkts paredz, ka apstrādātājs informē pašvaldību par būtiskām izmaiņām sistēmas funkcionalitātē. Savukārt, tā kā meklēšanas indeksa [...] ieviešana, nav uzskatāma par būtisko datu apstrādes līdzekli, tad nevar uzskatīt, ka SIA ir rīkojies patvaļīgi, un tāpēc vienpersoniski ir atbildīgs par radušos pārkāpumu. Tā kā SIA meklēšanas indeksu [...] ieviesa, lai izpildītu personas datu apstrādi pārziņa noteiktā nolūkā, kā arī šis apstrādes līdzeklis nav uzskatāms par būtisko apstrādes līdzekli, tad attiecīgi secināms, ka par veikto datu apstrādi ir atbildīga Pašvaldība kā datu pārzinis.

[3.11.3.] Par pārziņa pienākumiem attiecībā ar apstrādātāju.

Inspekcijas direktore uzsver, ka pārziņa atbildība par apstrādes atbilstību neizbeidzas ar līguma noslēgšanu ar apstrādātāju. Atbilstoši Datu regulas 5. panta 2. punktam un 24. panta 1. punktam, pārzinim ir pienākums spēt pierādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar Datu regulu, tostarp nodrošinot atbilstošu uzraudzību pār apstrādātāja darbībām. Tas ietver arī pienākumu pārliecināties par

¹² Skat. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2020. gada jūlija pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_en

apstrādātāja īstenotajiem tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem un par to, vai līguma ietvaros paredzētas pietiekami efektīvas kontroles un ziņošanas procedūras.

Vienreizējs drošības risku novērtējums nenodrošina pastāvīgu kontroli. Proti, Datu regulas 28. pants paredz, ka pārzinim jāizvēlas apstrādātājs, kas “sniedz pietiekamas garantijas”. Kopsakarā ar pārziņa pārskatatbildības principu, pārzinim jāpārlicinās par apstrādātāja atbilstību regulāri – ne tikai līguma noslēgšanas brīdī. Vienreizējs drošības novērtējums, kas veikts līguma noslēgšanas sākumā vai konkrētā brīdī, neatspoguļo apstrādātāja turpmāko darbību, izmaiņas sistēmās vai riska līmeni. Tādēļ šādu novērtējumu nevar uzskatīt par pietiekamu pastāvīgas kontroles un uzraudzības mehānisma pierādījumu. Minēto apliecina arī EDPB Pamatnostādnēs 07/2020 norādītais, proti, ka pienākums izmantot tikai tādus apstrādātājus, kuri “sniedz pietiekamas garantijas”, kas iekļauts Datu regulas 28. panta 1. punktā, ir pastāvīgs pienākums. Tas nebeidzas brīdī, kad pārzinis un apstrādātājs noslēdz līgumu vai citu juridisku dokumentu. Pārzinim drīzāk ir atbilstīgos intervālos jāpārbauda apstrādātāja sniegtās garantijas, tostarp vajadzības gadījumā veicot revīzijas un pārbaudes.

Līdz ar to Inspekcijas direktore nevar piekrist Pašvaldības norādījumam, ka tā nevar uzņemties katra darbinieka fizisku uzraudzību, jo tas būtu pretrunā lomu sadalījumam.

Lēmumā netika ietverta prasība veikt fizisku uzraudzību vai nodarboties ar mikromenedžmentu. Ar Lēmumu tika konstatēts, ka Pašvaldība nebija ieviesusi standarta procedūras – noslēgusi Datu regulai atbilstošu līgumu, kurā būtu skaidri aizliegts apstrādātājam ieviest jebkādas jaunus, būtiskus apstrādes līdzekļus bez rakstiskas pārziņa piekrišanas, kā arī nodrošinājusi sev audita un pārbaudes tiesības, lai periodiski pārbaudītu, kādus tehniskos līdzekļus apstrādātājs izmanto.

Nemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 4. panta 7., 8. apakšpunktu, 5. panta 2. punktu, 24. panta 1. punktu, 25. panta 1. punktu, 28. panta 1., 2. un 3. punkta h) apakšpunktu, 32. panta 1. punktu, 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Fizisko personu datu apstrādes likuma 23.¹ panta pirmo un otro daļu, Civillikuma 1543. pantu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. panta pirmo, otro un piekto daļu Inspekcijas direktore

nolemj:

– atstāt negrozītu Datu valsts inspekcijas 2025. gada 22. septembra lēmumu Nr. 2-2.2/44.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta 1¹ daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2025. gada 24. jūlija lēmumu Nr. 48 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses [fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona — pēc juridiskās adreses].

Par Sūdzībā ietverto lūgumu skaidrot Lēmuma nolemjošās daļas 2. punkta a) apakšpunktu:

[1] Attiecībā uz Pašvaldības Sūdzībā minēto lūgumu izskaidrot Lēmuma nolemjošās daļas 2. punkta a) apakšpunktā Pašvaldībai uzlikto pienākumu, Inspekcija paskaidro, ka šāds uzlikts tiesiskais pienākums nozīmē, ka Pašvaldības kā pārziņa, kas veic personas datu apstrādi, rīcībā tika konstatēti trūkumi personas datu aizsardzības efektīvā nodrošināšanā, un šos trūkumus nepieciešams novērst, ieviešot iekšējos personas datu apstrādes procesus un noteikumus vai pārskatot un veicot nepieciešamās korekcijas jau esošajos procesos un noteikumos, kā arī noslēdzot līgumu (vienošanos) ar apstrādātāju par personas datu apstrādes jautājumiem, lai Pašvaldības rīcībā tiktu īstenotas Datu regulas prasības. Šis pienākums pēc būtības sevī ietver gan preventīvus, gan korektīvus pasākumus, kas vērsti uz atbilstības atjaunošanu, lai novērstu ne tikai konstatētos pārkāpumus, bet arī samazinātu riskus nākotnē, jo īpaši ņemot vērā, ka dažādas publiskās varas iestādes un privāti uzņēmumi (t.sk. apstrādātāji vai citi pašvaldības funkciju izpildei piesaistītie partneri) arvien vairāk ik dienas tiek pakļauti dažādiem kibernetizācijas riskiem.

[2] Šajā ziņā Inspekcija norāda, ka tikai un vienīgi **pati Pašvaldība – kā pārzinis, kas patstāvīgi nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus** – zina, kādu personas datu apstrādi tai nepieciešams veikt, kādā nolūkā, uz kāda tiesiskā pamata un ar kādiem pasākumiem, piemēram, konkrētiem iekšējiem dokumentiem vai procesu aprakstiem tā spēj praktiski un efektīvi nodrošināt šo procesu atbilstību Datu regulas prasībām. Inspekcija vērš uzmanību, ka tā nav Pašvaldības veiktās personas datu apstrādes pārzinis, un tādēļ Inspekcija nevar Pašvaldības vietā noteikt piemērotākos pasākumus, kas Pašvaldībai būtu faktiski īstenojami, vai konkrētus izstrādājamus dokumentus.

Proti, Inspekcija kā personas datu uzraudzības iestāde nevar noteikt pārziņa vietā, kas ir vai nav pietiekami, tomēr ir būtiski, ka Pašvaldībai ir izstrādāti tai nepieciešamie procesu apraksti, no kuriem loģiski saprotams, kā notiek personas datu apstrāde un ir jābūt skaidrai kārtībai, kā rīkoties dažādās situācijās vai, ja iestājas riski. Pašvaldībai arī jānodrošina, ka darbinieki praksē un realitātē zina noteiktas prasības un procesus un izpilda tos. Tādējādi, piemēram, pārzinim ir pienākums vest datu apstrādes reģistru, kurā iekļauta Datu regulas 30. pantā minētā informācija, taču reģistra formai nav izšķirošas nozīmes (tas var būt elektroniskais rīks, Excel tabula u.tml.), kā arī pārliecināties, ka tās iekšējās kārtībās ir paredzēts, kā Pašvaldība praktiski īsteno un nodrošina atbilstību Datu regulas 24., 25., 28., 32., 33., 34. panta prasībām.

Lai izpildītu Lēmumā uzlikto tiesisko pienākumu, Pašvaldībai pašai ir jāizvērtē un jāsaprot, **konsultējoties ar savu datu aizsardzības speciālistu**, kādas darbības tai būtu jāveic un ko tā uzskata par atbilstošu, lai novērstu Lēmumā konstatētos pārkāpumus un saprātīgā apjomā nodrošinātu, ka tie neatkārtojas nākotnē un līdz minimumam tiek samazināts datu subjektu tiesībām un brīvībām radītais kaitējums. Kā jau minēts, Inspekcija šajā gadījumā **nevar sniegt visaptverošu un konkrētu skaidrojumu par Pašvaldībai īstenojamiem pasākumiem saistībā ar tās veikto datu apstrādi kopumā vai, cik detalizēti jābūt noslēgtajiem personas datu apstrādes līgumiem ar apstrādātājiem vai citiem kōppārziņiem vai sadarbības partneriem**.

[3] Vienlaikus, lai sniegtu lielāku skaidrību Pašvaldībai, attiecībā uz aspektiem, kas jāņem vērā, izpildot Lēmumā noteikto pienākumu, norādām turpmāko.

[3.1.] Inspekcijas uzliktais pienākums pārskatīt personas datu apstrādes noteikumus nozīmē, ka Pašvaldībai ir jāizvērtē un jāatjauno (jāprecizē vai jāpapildina) iekšējie dokumenti un procesi, kas ir saistīti ar personas datu apstrādi. Tas jo īpaši ietver pienākumu Pašvaldībai pārbaudīt, vai ir izstrādāti visi nepieciešamie iekšējie noteikumi (piemēram, personas datu apstrādes noteikumi,

personas datu drošības politika, IT drošības noteikumi un incidentu reaģēšanas procedūra, novērtējums par ietekmi uz riskiem personas tiesībām un brīvībām, personas datu pārkāpumu pārvaldības procedūra, datu subjekta tiesību īstenošanas kārtība u.c.¹³) un tie atbilst Datu regulas prasībām, un vai Pašvaldībai ir skaidrs, kā ikdienā un jo īpaši konstatētu incidentu gadījumos tie tiek praktiski īstenoti.

Ja šie dokumenti un procesu apraksti ir novecojuši vai nepilnīgi (piemēram, neietver faktiskai situācijai atbilstošu informāciju par iekšējo informācijas sistēmu, mākoņpakalpojumu vai mākslīgā intelekta izmantošanu), tie jāatjauno, lai skaidri un precīzi noteiktu datu apstrādes mērķus, tiesiskos pamatus, definētu darbinieku piekļuves tiesības, atbildības apjomu un lomu sadalījumu starp darbiniekiem vai attiecīgos gadījumos trešām pusēm (piemēram, apstrādātājiem, audita uzņēmumiem, citām struktūrvienībām), un paredzētu Pašvaldības regulāri, ikgadēji vai pēc nepieciešamības veicamos preventīvos drošības pasākumus – gan tehniskus, gan organizatoriskus, piemēram, darbinieku apmācības, sistēmu auditi, drošības testu un pārbaužu veikšana u.c.

[3.2.] Ja Pašvaldībai vēl nav izstrādāts (vai ir nepilnīgs), tad jāizstrādā process, kādā ir veicams personas datu apstrādes risku novērtējums un/vai novērtējums par ietekmi uz riskiem personas tiesībām un brīvībām, kā arī attiecībā uz personas apstrādi, kas ir norādīta Datu regulas 35.pantā, būtu jāizstrādā novērtējums par ietekmi (turpmāk - NIDA). Katrā NIDA jāapraksta, kāda veida dati tiek apstrādāti (piemēram, iedzīvotāju dati, veselības dati, skolēnu/nepilngadīgu personu dati, biometrijas dati vai citi sensitīvi dati), kādi apdraudējumi pastāv (nesankcionēta piekļuve, datu zudums, ļaunprātīga izmantošana utt.), vai šie riski ir uzskatāmi par maznozīmīgiem vai nozīmīgiem (augstiem), un kādi pasākumi ir veicami, lai šos riskus mazinātu. Šim nolūkam iespējams izmantot Inspekcijas izstrādātās vadlīnijas par NIDA izstrādi vai citu iestāžu sniegtās vadlīnijas, piemēram, Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūras vadlīnijas “*Recommendations for a methodology of the assessment of severity of personal data breaches*”¹⁴. Attiecīgi Pašvaldībai ir jābūt izstrādātai un noteiktai kārtībai jeb noteikumiem, kuros paredzēti un izdalīti dažādi riski, un skaidrots, kā tos izvērtēt, kādas ir potenciālās sekas un kā tās iespējams mazināt.

[3.3.] Tāpat Pašvaldībai jāpārliciecinās, vai ir izstrādāta skaidra incidentu reaģēšanas kārtība vai procedūra, nosakot katra atbildīgā darbinieka pienākumus un atbildību, kā rīkoties, ja ir noticis incidents vai **personas datu aizsardzības pārkāpums**. Šajā kārtībā jo īpaši jāparedz: kā notiek incidenta identificēšana un dokumentēšana; kurš un kam ziņo organizācijas iekšienē vai sadarbības partneriem, un kurš un kad ziņo Inspekcijai; un kā tiek novērtētas pārkāpuma sekas un informēti datu subjekti, ja tas nepieciešams.

[3.4.] Attiecībā uz Lēmumā noteikto pienākumu noslēgt atbilstošu datu apstrādes līgumu ar apstrādātāju ZZ Dats, Inspekcija norāda, ka šis pienākums izriet no Datu regulas 28. panta, kas būtībā paredz, ka pārziņa un apstrādātāja attiecības regulē līgums vai cits juridisks akts, kas ir saistošs abām līgumslēdzēja pusēm. Inspekcija norāda, ka tā nevērtē noslēgtā līguma atbilstību pēc būtības Pašvaldības faktiskajai situācijai, bet gan tikai Lietas tvēruma kontekstā vērtējot, vai šāds līgums pastāv un vai tajā ir ietverts viss Datu regulas 28. pantā minētais, ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā dokuments, uz ko Pašvaldība atsaucās paskaidrojumos, nesaturēja visu nepieciešamo informāciju, ko prasa Datu regula. Pašvaldības ziņā ir izvērtēt, kur tās apstrādē un sadarbībā ar ārējiem pakalpojumu sniedzējiem ir konstatējami trūkumi un kā tos novērst, un cik detalizētam jābūt līgumam, ievērojot riskus un esošo pieredzi saistībā ar notikušo Pārkāpumu.

¹³ Minētais piemēru uzskaitījums nav obligāts, bet gan atkarīgs no pašas Pašvaldības lēmuma, kādus noteikumus tai nepieciešams izstrādāt, un kādā formā vai dokumentā tie ietverami.

¹⁴ <https://www.enisa.europa.eu/publications/dbn-severity>

Inspekcija norāda, ka šajā līgumā (vienošanās dokumentā) ir obligāti jābūt ietvertiem tādiem nosacījumiem, kas ļauj pārliedzināties par Pašvaldības kā pārziņa (un ZZ Dats kā apstrādātāja) Datu regulā paredzēto pienākumu izpildi, jo īpaši nosakot: 1) līguma un apstrādes priekšmetu, 2) apstrādes ilgumu, 3) apstrādes raksturu un nolūku, 4) personas datu veidu un datu subjektu kategorijas, 5) pārziņa pienākumus un tiesības, piemēram, apstrādāt datus tikai saskaņā ar pārziņa norādījumiem, nodrošināt konfidencialitāti, īstenot atbilstošus drošības pasākumus (Datu regulas 32. pants), palīdzēt pārzinim izpildīt datu subjektu tiesību pieprasījumus, ziņot par datu aizsardzības pārkāpumiem, dzēst vai atdot datus pēc līguma beigām, neiesaistīt citus apstrādātājus vai apakšapstrādātājus bez pārziņa atļaujas, 6) drošības pasākumu aprakstu, kas nodrošina datu aizsardzībai atbilstošu līmeni (tehniski un organizatoriski).

Šāda līguma vai vienošanās mērķis ir panākt, ka Pašvaldība zina, izpilda un nepārkāpj savas kā pārziņa saistības un varētu pārliedzināties, ka ārējais pakalpojumu sniedzējs (apstrādātājs) apstrādā datus likumīgi, droši un tikai tam paredzētajiem nolūkiem. Šajā dokumentā atkarībā no faktiskās situācijas un līguma priekšmeta būtu atrunājams, piemēram, vai apstrādātājs veic datu nosūtīšanu uz citu Eiropas Savienības vai trešo valsti vai starptautisku organizāciju, vai apstrādātājs apliecina, ka personas, kuras ir pilnvarotas apstrādāt datus, ievēro konfidencialitāti un drošības prasības un kādos gadījumos un termiņos dzēš datus un to kopijas, kā arī, vai un kā apstrādātājs, ciktāl tas ir iespējams ņemot vērā apstrādes būtību, palīdz pārzinim ar atbilstīgiem tehniskiem un organizatoriskiem pasākumiem, kas nodrošina, ka pārzinis var izpildīt savu Datu regulas 32.–36. pantā paredzēto pienākumu izpildi. Ne mazāk būtiski šādā dokumentā ir paredzēt pasākumus un procedūru, kā apstrādātājs dara pārzinim pieejamu visu informāciju, kas tam nepieciešama, lai apliecinātu, ka tiek pildīti Datu regulā paredzētie pienākumi, un lai ļautu pārzinim vai citam pārziņa pilnvarotam revidentam veikt revīzijas, tostarp pārbaudes, un sniegtu tajās ieguldījumu.

[3.5.] Attiecībā uz to, kā veikt paša apstrādātāja atbilstības Datu regulas prasībām izvērtējumu, Inspekcija papildus norāda, ka Datu regula nenosaka konkrētus veicamos pasākumus vai ierobežojumus. Proti, ņemot vērā efektivitātes un resursu lietderības apsvērumus, Pašvaldība var lemt pati veikt individuālus auditus vai izvērtējumu, kā arī tai ir tiesības pilnvarot citu Pašvaldību vai trešās puses ārpalpojumu sniedzēju, slēdzot sadarbības līgumus vai vienošanās sadarbības platformās, pilnvarojot šo struktūru veikt neatkarīgu izvērtējumu. Pēc būtības, ja apstrādātājs sniedz vienādus (līdzvērtīgus) pakalpojumus vairākiem pārziņiem (Pašvaldībām), no Datu regulas prasību ievērošanas nav starpības, vai to dara Pašvaldība vai kāda trešā persona, ar ko visas vai attiecīgās pašvaldības ir noslēgušas līgumu tiktāl, ciktāl Pašvaldība var pamatot šāds audita veikšanu tās interesēs, kādas sistēmas vai citi procesi tika pārbaudīti, kādi ir secinājumi un kā tie attiecas uz Pašvaldības pienākumu pārliedzināties par apstrādātāja atbilstību Datu regulas prasībām. Inspekcija atzīst, ka ir saprātīgi un pamatoti konkrētās situācijās šos procesus (gan auditu un pārbaudi veikšanu, gan turpmāku apstrādātāja uzraudzību) veikt centralizēti, ja tie pēc sava satura un rezultātiem ir atbilstoši, ņemot vērā, ka Pašvaldībai kā pārzinim ir izvēles iespējas, nosakot piemērotākos līdzekļus, lai nodrošinātu apstrādes atbilstību Datu regulai.

Direktore

J.Macuka

[..]